

אמר לו: הרי הוא הכתוב אומר בענין המועדות שלש פעמים "אשר תקראו אותם". ונכתב "אותם" חסר, בלא ו'.

"אתם", "אתם", "אתם" — ג' פעמים. כדי לומר:

א. "אתם", אפילו אם אתם שונגין, וסוברים בטעות שראוי לעבר את החדש.

ב. "אתם", אפילו אם אתם מזידין.

ג. "אתם", אפילו אם אתם מוטעין, על ידי עדי שקר.⁽⁴³⁾

ובלשון הזה אמר לו רבי יהושע לרבי עקיבא: עקיבא! נחמתני, נחמתני.

שנינו במשנה: בא לו אצל רבי דוסא בן הורכינס. אמר לו: אם באים אנו לדון אחר בית דינו של רבן גמליאל. שנאמר: "ויעל משה ושבעים מזקני ישראל". ולמה לא נתפרשו שמותן של זקנים? וכו'.

תנו רבנן:

למה לא נתפרשו שמותם של זקנים הללו?

כדי שלא יאמר אדם על דיני דורו: וכי פלוני הדיין הוא כמושה ואהרן? וכי פלוני הדיין הוא כנרב ואביהוא? וכי פלוני הדיין הוא כאלדד ומידד?

ולכן לא הוזכרו שמות שאר הזקנים, כדי

שנינו במשנה: שלח לו רבן גמליאל [לרבי יהושע]: גזורני עליך שתבוא אלי במקלך ובמעותיך ביום הכיפורים שחל להיות בחשבונך.

הלך ומצאו רבי עקיבא מיצר. וכו'.

איבעיא להו נשאלה שאלה לבני הישיבה:

מי הוא זה שהיה מיצר? האם רבי עקיבא הוא זה שהיה מיצר על מה שנגזר על רבי יהושע.

או רבי יהושע מיצר על הגזירה שנגזרה עליו עצמו?

תא שמע ראייה לפשוט את הספק:

דתניא: הלך רבי עקיבא ומצאו לרבי יהושע כשהוא מיצר.

אמר לו רבי עקיבא לרבי יהושע רבו: רבי! מפני מה אתה מיצר?

אמר לו רבי יהושע: עקיבא! ראוי לו שיפול למטה י"ב חדש [דיבר על עצמו בלשון נסתת כמרחיק קללה מעצמו], היה עדיף לי לחלות שנים עשר חדשים, ואל יגזור עליו [עליו] גזירה זו!

אמר לו רבי עקיבא: רבי, האם תרשיני לומר לפניך דבר אחד שלמדתני?

אמר לו רבי יהושע: אמור!

43. ובקידוש החדש של רבן גמליאל היה הדבר על ידי טעות. שהרי רבן גמליאל קידש את החדש ביום השלשים, ועדיין לא נודע שהיו העדים עדי שקר, ורק אחר כך אמרו אחרים שבלי ל"א הלבנה לא נראתה. ולפיכך קידושו

[כלומר, כל החלוקות עד עשר חוץ משביעית]. ולפיכך הוא מספר שנוח לחשב בו את חשבונות השנה. [רמב"ם קדוש החדש ו ב וראה מפרש שם].